

Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης 2024

Πρόγραμμα Εκδηλώσεων 14-20 Οκτωβρίου 2024

Δευτέρα 14 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συναντήγοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση). Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ώρες: 9:30 – 11:30 π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6944377360 (Κλειώ Στρατηγάκη)

Παραδοσιακές και καινοτόμες τεχνικές στην προστασία και ανάδειξη μνημείων

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, σε συνεργασία με το Πολυτεχνείο Κρήτης - Καθ. Παγώνα Μαραβελάκη, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και Διευθ. Εργαστηρίου Υλικών Πολιτιστικής Κληρονομιάς & Σύγχρονης Δόμησης

Επιστημονική εσπερίδα με στόχο την παρουσίαση παραδοσιακών, αποτελεσματικών τεχνικών για την ανάδειξη μνημείων και αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και για την αποτίμηση της αειφορίας των επεμβάσεων. Παράλληλα, θα παρουσιαστούν καινοτόμες μεθοδολογίες και τεχνικές επεμβάσεων με οικολογικά χαρακτηριστικά, υπό το πρίσμα της διεπιστημονικής προσέγγισης στο πλαίσιο της συντήρησης. Μέσω επιλεγμένων περιπτώσεων μελέτης, θα επιχειρηθεί, τέλος, η σύνδεση των θεωρητικών, εργαστηριακών και πρακτικών/εφαρμοσμένων προσεγγίσεων, υπό τις σύγχρονες προκλήσεις.

Τόπος: Ιστορικό Αρχείο ΠΙΟΠ, Δωρίδος 2 & Λεωφόρος Ειρήνης 14, Ταύρος

Ώρα έναρξης: 18:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.210-3418051, Δευτ.-Παρ. 10:00-17:00 (Η συμμετοχή είναι δωρεάν)

Δύσκολος αποχαιρετισμός: Καθαρισμός γκραφίτι από την τοιχογραφία του Στέλιου Φαϊτάκη στο κτήριο του εργοστασίου «ΕΛΑΪΣ»

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Εργαστήριο Συντήρησης Αρχιτεκτονικών Στοιχείων

Το «Εργαστήριο Συντήρησης Αρχιτεκτονικών Στοιχείων» του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής παρουσιάζει την αποκατάσταση της εμβληματικής τοιχογραφίας του Στέλιου Φαϊτάκη, που βρίσκεται στον τοίχο του εργοστασίου ΕΛΑΪΣ/UPFIELD HELLAS, από το γκραφίτι αποχαιρετισμού που έγινε μετά τον πρόωρο θάνατο του σημαντικού δημιουργού. Η εκδήλωση περιλαμβάνει περιήγηση στο έργο, παρουσίαση των εργασιών αποκατάστασης, εξέταση του έργου με φορητό εξοπλισμό και συζήτηση για τη συντήρηση των έργων του δρόμου, στο δρόμο.

Τόπος: Κτήριο ΕΛΑΪΣ /UPFIELD Πειραιώς 74, Πειραιάς 185 47

Ώρες: 17:30 – 18:30

Δήλωση συμμετοχής στο <https://forms.office.com/e/A17CT3VhuZ>

Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών θα υπάρξει ενημέρωση για αλλαγή ημερομηνίας.

ΑΡΤΑ

Πέτρα, πηλός, ξύλο, χρυσός ...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία του μαθητικού κοινού με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), παρουσίαση των εργαστηρίων συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας

Ώρες: 10:00 – 12:00

Απαλείφοντας τη φθορά του χρόνου ...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία των μαθητών με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στην περιοδική έκθεση που φιλοξενείται στο Κάστρο της Άρτας και είναι αφιερωμένη στη συντήρηση των τοιχογραφιών των βυζαντινών μνημείων της ΠΕ Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Κάστρο Άρτας

Ώρες: 10:00 – 12:00

ΒΕΡΟΙΑ

Ανοιχτή εκπαιδευτική δράση συντήρησης του τέμπλου του Ι.Ν. του Αγίου Νικολάου Μοναχού Ανθίμου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας

Παρουσίαση των εργασιών αποκάλυψης του ζωγραφικού διακόσμου του τέμπλου του 16 αιώνα του ναού. Πρόκειται για ξύλινο νταμπλαδωτό τέμπλο με γραπτό διάκοσμο χαρακτηριστικό της όσμωσης μεταβυζαντινών και οθωμανικών επιρροών στη ζωγραφική της εποχής.

Τόπος: Βέροια, Ι.Ν. του Αγίου Νικολάου Μοναχού Ανθίμου

Ωρες: 17:00 – 19:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2331029737

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Γύψινα Αντίγραφα στη Συντήρηση και Διάσωση της Αρχαίας Τέχνης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας

Σκοπός της δράσης είναι η γνωριμία με τη παρασκευή γύψινων αντιγράφων πλαστικής στον υπαίθριο χώρο του Ασκληπείου. Τα παιδιά θα συμμετέχουν βιωματικά μετά από σύντομη κουβέντα για τη Συντήρηση Αρχαιοτήτων και επίδειξη της μεθόδου, θα έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν με τη γύψο, τα πινέλα και τη πατίνα από πηλό. Με το πέρας του προγράμματος, θα γνωρίζουν την τεχνική αναπαραγωγής πιστών αντιγράφων από εκμαγείο και θα πάρουν αναμνηστικό τη δική τους ατομική δημιουργία.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές Δ' –ΣΤ' τάξης δημοτικού σχολείου και Γυμνασίου.

Τόπος: Ασκληπιείο Επιδαύρου

Ωρες: 10:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6977808539 (Καπάτου Ελένη) και στο τηλ.6976767733 (Γεώργια Αναστασία), 08:00 - 14:00

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δημιουργώντας ψηφιακές εφαρμογές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), Τμήμα Συντήρησης, Χημικών, Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ)

Η δράση περιλαμβάνει ξεναγήσεις στα εργαστήρια συντήρησης του ΑΜΘ όπου θα παρουσιάζονται 2 ψηφιακές εφαρμογές για φορητές συσκευές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων. Οι εφαρμογές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με το ΙΠΤΗΛ για την περιοδική έκθεση του ΑΜΘ με τίτλο «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 60 χρόνια | 60 στιγμές». Στο πλαίσιο της δράσης θα παρουσιάζεται όλη η διαδικασία της υλοποίησης των εφαρμογών, από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι τη δημιουργία τους.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Ωρες: 09:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο conservationamth@gmail.com

ΛΕΣΒΟΣ

Ξενάγηση κοινού στα νέα εργαστήρια συντήρησης κεραμικής στις Αποθήκες Σαπλιτζά

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Ξενάγηση του κοινού ανά ομάδες στα νέα πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια συντήρησης των Αποθηκών Σαπλιτζά όπου οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με ανασκαφικά ευρήματα και το επάγγελμα του συντηρητή.

Τόπος: Εργαστήρια Συντήρησης Κεραμικής, Αποθήκες Σαπλιτζά, Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ώρες ξεναγήσεων: 10:00 – 13:00

Τα στοιχεία επικοινωνίας για δήλωση συμμετοχής θα ανακοινωθούν με δελτίο τύπου από τον φορέα.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Δημιουργώντας ένα εκμαγείο

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης στο Ξενοκράτειο Αρχαιολογικό Μουσείο. Θα παρουσιαστεί η δημιουργία εκμαγείων- αντιγράφων και οι μαθητές θα μπορούν να δημιουργήσουν το δικό τους εκμαγείο. Ακόμα, θα προσπαθήσουν να εντοπίσουν εκθέματα του μουσείου, που είναι εκμαγεία.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού.

Τόπος: Ξενοκράτειο Αρχαιολογικό Μουσείο, Ασ. Φωτήλα 2, Μεσολόγγι

Ώρες: 10:00 – 11:30

Τρίτη 15 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συναντήκοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση). Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ώρες: 09:30 – 11:30 π.μ

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6944377360 (Κλειώ Στρατηγάκη)

Λόγοι που οδηγούν στην απόσπαση μορφολογικών στοιχείων από ένα κτήριο, τεχνικές απόσπασης διακόσμου καθώς και μέθοδοι συντήρησης και ανάδειξής τους

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας & Κυκλάδων

Παρουσίαση και ανάλυση των λόγων που οδηγούν στην απόσπαση μορφολογικών στοιχείων σε ένα κτήριο καθώς και των νόμων που προστατεύουν αυτά κατά περίπτωση. Παράθεση παραδειγμάτων σε κτήρια που έχει πραγματοποιηθεί απόσπαση διακόσμου (ζωγραφικού διακόσμου, αρχιτεκτονικών μελών κλπ). Παρουσίαση των τεχνικών απόσπασης διακόσμου καθώς και των μεθόδων συντήρησής τους και των τεχνικών ανάδειξής τους. Ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης της ΥΝΜΤΕΑΑΣΕΚ.

Τόπος: Αγίων Ασωμάτων 31

Ωρες: 09:30 – 12:00 π.μ.

ΑΙΑΝΗ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ζωντανεύοντας τα κεραμικά: μυστικά και τεχνικές συντήρησης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης ανοίγει τις πόρτες των εργαστηρίων συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης σε φορείς της τοπικής κοινωνίας, μαθητές και εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν από κοντά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας καθαρισμού και συντήρησης των κεραμικών κατά την Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης.

Οι μαθητές θα εισέλθουν σε έναν μαγικό κόσμο όπου οι σπασμένοι θησαυροί του παρελθόντος ξαναζωντανεύουν. Με την καθοδήγηση έμπειρων «τεχνιτών» της επιστήμης της συντήρησης, θα μάθουν πώς να καθαρίζουν τις επιφάνειες των κεραμικών από τα ορατά σημάδια του χρόνου, όπως βιολογικές επικαθίσεις και ιζήματα. Σαν μικροί ντετέκτιβ, θα αναζητήσουν τα χαμένα θραύσματα, συναρμολογώντας τα κομμάτια ενός αρχαίου παζλ. Θα αναλάβουν τη συγκόλληση των θραυσμάτων, γεμίζοντας τα κενά και προσδίδοντας νέα πνοή στους θησαυρούς αυτούς. Τέλος, θα αποκαταστήσουν την αισθητική τους λάμψη, αποκαλύπτοντας την κρυμμένη ομορφιά τους και φέρνοντάς τα πίσω στη ζωή, σαν να ξεπηδούσαν από τις σελίδες ενός παραμυθιού.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής

Ωρες: 09:00 – 11:00 & 11:00 - 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2461098800-801 - εσωτ.8 (Στέλλα Πελέκα). Ξενάγηση σε ομάδες των 20 ατόμων.

ΑΡΤΑ

Πέτρα, πηλός, ξύλο, χρυσός ...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία του μαθητικού κοινού με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στα

εργαστήρια συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας

Ωρες: 10:00 – 12:00

Απαλείφοντας τη φθορά του χρόνου...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία των μαθητών με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στην περιοδική έκθεση που φιλοξενείται στο Κάστρο της Άρτας και είναι αφιερωμένη στη συντήρηση των τοιχογραφιών των βυζαντινών μνημείων της ΠΕ Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Κάστρο Άρτας

Ωρες: 10:00 – 12:00

ΒΕΡΟΙΑ

Οδηγίες ορθής μεταχείρισης, υλικά και τεχνικές συσκευασίας για την ασφαλή αποθήκευση υφασμάτων των αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας

Ομιλία-παραδείγματα, ως εισαγωγή στις τεχνικές μεταχείρισης και αποθήκευσης υφασμάτων των αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς, στο πλαίσιο της προληπτικής συντήρησης. Επίδειξη των τεχνικών και βιωματικό εργαστήριο σε σύγχρονα (μη-ιστορικά) υφασμάτινα αντικείμενα.

Απευθύνεται κυρίως σε ενήλικες που σχετίζονται με συλλογές υφασμάτων.

Τόπος: Υπόγεια αίθουσα Βυζαντινού Μουσείου Βέροιας

Ωρες: 10:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2331029737. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων 25 άτομα.

Ανοιχτή εκπαιδευτική δράση συντήρησης των τοιχογραφιών του Ι.Ν. Χριστού Παντοκράτορος

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας

Παρουσίαση των εργασιών προστασίας και συντήρησης του συνολικού ζωγραφικού διακόσμου του μνημείου, ιδιαίτερα μετά από τις εργασίες αποκάλυψης ζωγραφικών στρωμάτων υποκείμενων του κυρίαρχου στον κυρίως ναό και βόρειο κλίτος ζωγραφικού στρώματος του 16ου αιώνα.

Τόπος: Βέροια, Ι.Ν. Χριστού Παντοκράτορος

Ωρες: 18:00 – 19:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2331029737

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Γύψινα αντίγραφα στη συντήρηση και διάσωση της αρχαίας τέχνης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας

Σκοπός είναι η γνωριμία με τη παρασκευή γύψινων αντιγράφων πλαστικής στον υπαίθριο χώρο του Ασκληπιείου. Τα παιδιά θα συμμετέχουν βιωματικά μετά από σύντομη κουβέντα για τη Συντήρηση Αρχαιοτήτων και επίδειξη της μεθόδου, θα έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν με τη γύψο, τα πινέλα και τη πατίνα από πηλό. Με το πέρας του προγράμματος, θα γνωρίζουν την τεχνική αναπαραγωγής πιστών αντιγράφων από εκμαγείο και θα πάρουν αναμνηστικό τη δική τους ατομική δημιουργία.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού και για το Γυμνάσιο.

Τόπος: Ασκληπιείο Επιδαύρου

Ώρες: 09:00 – 11:00 π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6977808539 (Καπάτου Ελένη) και στο τηλ.6976767733 (Γεώργια Αναστασία), 08:00 - 14:00

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δημιουργώντας ψηφιακές εφαρμογές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), Τμήμα Συντήρησης, Χημικών, Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ)

Η δράση περιλαμβάνει ξεναγήσεις στα εργαστήρια συντήρησης του ΑΜΘ όπου θα παρουσιάζονται 2 ψηφιακές εφαρμογές για φορητές συσκευές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων. Οι εφαρμογές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με το ΙΠΤΗΛ για την περιοδική έκθεση του ΑΜΘ με τίτλο «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 60 χρόνια | 60 στιγμές». Στο πλαίσιο της δράσης θα παρουσιάζεται όλη η διαδικασία της υλοποίησης των εφαρμογών, από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι τη δημιουργία τους.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Ώρες ξεναγήσεων: 09:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο conservationamth@gmail.com

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Εργασίες συντήρησης στον τοιχογραφικό και ξυλόγλυπτο διάκοσμο του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στον Πρόδρομο Καρδίτσας

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Η πολιτιστική δράση αφιερώνεται στις πρόσφατες εργασίες συντήρησης στον τοιχογραφικό και ξυλόγλυπτο διάκοσμο του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στον Πρόδρομο Καρδίτσας, ΠΕ Καρδίτσας. Οι επισκέπτες θα ξεναγηθούν στο χαρακτηρισμένο ιστορικό διατηρητέο μνημείο, ενδεικτικής αρχιτεκτονικής των μέσων του 19ου αιώνα της περιοχής και με τη συνοδεία εποπτικού υλικού θα γνωρίσουν τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για την ανάδειξη και προστασία του.

Τόπος: Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννη Προδρόμου, Πρόδρομος Καρδίτσας

Ώρες ξεναγήσεων: 10:00 – 11:30 & 12:00 – 13:30

ΛΕΣΒΟΣ

Ξεναγήση κοινού στα νέα εργαστήρια συντήρησης κεραμικής στις Αποθήκες Σαπλιτζά

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη κοινού, ανά ομάδες ατόμων, στα νέα πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια συντήρησης των Αποθηκών Σαπλιτζά όπου οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με ανασκαφικά ευρήματα και το επάγγελμα του συντηρητή.

Τόπος: Εργαστήρια Συντήρησης Κεραμικής, Αποθήκες Σαπλιτζά, Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ώρες ξεναγήσεων: 10:00 – 13:00

Τα στοιχεία επικοινωνίας για δήλωση συμμετοχής θα ανακοινωθούν με δελτίο τύπου από τον φορέα.

ΛΕΥΚΑΔΑ

Εκκλησιαστικά κειμήλια πριν και μετά την συντήρηση

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Οι μαθητές θα επισκεφτούν τον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου πόλης Λευκάδας, όπου μέσω βιντεοπροβολής θα δουν τις εργασίες συντήρησης (εικόνες, τέμπλου, ελαιογραφίες), που πραγματοποιήθηκαν στον εν λόγω ναό. Θα δουν τα εκκλησιαστικά κειμήλια πριν τις εργασίες συντήρησης σε φωτογραφίες και μετά. Ακόμα, θα τους γίνει μία μικρή παρουσίαση εργασιών καθαρισμού συντήρησης.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου.

Τόπος: Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου πόλης Λευκάδας

Ώρες: 10:00 – 11:30 π.μ.

ΡΕΘΥΜΝΟ

Αποκαλύπτοντας το περιπετειώδες ταξίδι ενός ευρήματος, από το ανασκαφικό σκάμμα μέχρι την έκθεση στο μουσείο

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου, Τμήμα Συντήρησης

Πρόγραμμα για παιδιά. Οι μικροί μαθητές θα γνωρίσουν το επάγγελμα του συντηρητή, την συμβολή του στην φροντίδα, την εξασφάλιση και διατήρηση της ζωής ενός αρχαίου αντικειμένου, καθώς την κατανόηση του ρόλου του. Θα παρακολουθήσουν και θα συμμετέχουν στην διαδικασία, εικονικά, από την στιγμή που ένα αρχαίο εύρημα έρχεται στο φως στην ανασκαφή, έως την τοποθέτηση του στην έκθεση ή στην αποθήκη του μουσείου.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές της Δ τάξης του Δημοτικού.

Τόπος: Προσωρινή έκθεση Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου και Εγκάρσιο κλίτος Αγίου Φραγκίσκου

Ώρες: 09:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στα τηλ. 2831054668, 6985120084, 09:00 – 14:00

Τετάρτη 16 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συναντήγοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση). Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ωρες: 09:30 – 11:30 π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6944377360 (Κλειώ Στρατηγάκη)

«The preservation of memory: three case studies on the conservation of living heritage collections in Cameroon, India and Switzerland»

Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου

Η ομιλία θα πραγματοποιηθεί στην Αγγλική γλώσσα.

Ομιλητής: Valentin Boissonnas, Lecturer in Conservation and Project Leader Haute Ecole Arc Conservation-Restoration, HES-SO University of Applied Sciences and arts Western Switzerland

Far away from idealized museum environments, living heritage collections require individual and culturally sensitive approaches. This discussion illustrates three case studies: the Royal Collection of the Bamun people in the highlands of Cameroon, the holy Sikh artefacts of Guru Gobind Singh in the Gurdwara of Anandpur Sahib at the foothills of the Himalaya and the early archaeological collection of the Swiss photographer Fred Boissonnas.

Τόπος: Εθνική Πινακοθήκη – Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, Λεωφόρος Βασιλέως Κωνσταντίνου 50, Αθήνα, Αμφιθέατρο « Ίδρυμα Ωνάση»

Ωρα: 18:00 – 19:00

Δήλωση συμμετοχής στο publictalk@nationalgallery.gr, αναφέροντας στο θέμα συμμετοχή «Boissonnas Lecture».

Η συντήρηση χειρογράφων και παλαιούτων στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Το εργαστήριο συντήρησης χειρογράφων, εντύπων και χάρτινων έργων του ΒΧΜ ανοίγει την πόρτα του στους συμμετέχοντες στη δράση και αποκαλύπτει τα υλικά και τις μεθόδους συντήρησης των σπάνιων και πολύτιμων χειρογράφων της συλλογής του.

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Λεωφ. Βασ. Σοφίας 22, Αθήνα

Ώρες: 10:00 και 12:00 (διάρκεια 45 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2132139528, Δευτ.-Παρ. 10:00 -13:00, έως Πέμπτη 10 Οκτωβρίου. Ξενάγηση σε ομάδες των 12 ατόμων.

ΑΓΡΙΝΙΟ

Αχ αυτά, τα γλυπτά πιο όμορφα δεν μπορούν να γίνουν

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου. Παρουσίαση των φθορών των γλυπτών, των μεθόδων και υλικών συντήρησης. Απευθύνεται σε μαθητές Δημοτικού

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου

Ώρες: 10:00 – 11:30 π.μ.

ΑΡΤΑ

Πέτρα, πηλός, ξύλο, χρυσός...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία του μαθητικού κοινού με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας

Ώρες: 10:00 – 12:00

Απαλείφοντας τη φθορά του χρόνου...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία των μαθητών με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στην περιοδική έκθεση που φιλοξενείται στο Κάστρο της Άρτας και είναι αφιερωμένη στη συντήρηση των τοιχογραφιών των βυζαντινών μνημείων της ΠΕ Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Κάστρο Άρτας

Ώρες: 10:00 – 12:00

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Γύψινα αντίγραφα στη συντήρηση και διάσωση της αρχαίας τέχνης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας

Σκοπός της δράσης είναι η γνωριμία με τη παρασκευή γύψινων αντιγράφων πλαστικής στον υπαίθριο χώρο του Ασκληπιείου. Τα παιδιά θα συμμετέχουν βιωματικά μετά από σύντομη κουβέντα για τη Συντήρηση Αρχαιοτήτων και επίδειξη της μεθόδου, θα έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν με τη γύψο, τα πινέλα και τη πατίνα από πηλό. Με το πέρας του προγράμματος, θα γνωρίζουν την τεχνική αναπαραγωγής πιστών αντιγράφων από εκμαγείο και θα πάρουν αναμνηστικό τη δική τους ατομική δημιουργία.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές Δ' –ΣΤ' τάξης δημοτικού σχολείου και Γυμνασίου.

Τόπος: Ασκληπιείο Επιδαύρου

Ώρες: 10:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6977808539 (Καπάτου Ελένη) και στο τηλ.6976767733 (Γεώργια Αναστασία), 8:00 - 14:00

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δημιουργώντας ψηφιακές εφαρμογές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), Τμήμα Συντήρησης, Χημικών, Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ)

Η δράση περιλαμβάνει ξεναγήσεις στα εργαστήρια συντήρησης του ΑΜΘ όπου θα παρουσιάζονται 2 ψηφιακές εφαρμογές για φορητές συσκευές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων. Οι εφαρμογές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με το ΙΠΤΗΛ για την περιοδική έκθεση του ΑΜΘ με τίτλο «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 60 χρόνια | 60 στιγμές». Στο πλαίσιο της δράσης θα παρουσιάζεται όλη η διαδικασία της υλοποίησης των εφαρμογών, από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι τη δημιουργία τους.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Ώρες ξεναγήσεων: 09:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο conservationamth@gmail.com

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Ανοιχτά εργαστήρια συντήρησης στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας σε συνεργασία με την revive-art.works/ Αμαλία Σιάτου

Στο πλαίσιο της μέριμνας για τη συντήρηση και προστασία των μουσειακών συλλογών του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηγουμενίτσας, η revive-art.works έχει αναλάβει τις εργασίες συντήρησης των σιδερένιων αντικειμένων της μόνιμης έκθεσης. Σας καλούμε σε μια ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης του ΑΜΗΓ και στους χώρους της έκθεσης. Με τη βοήθεια συντηρητών, το κοινό θα παρακολουθήσει από κοντά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας καθαρισμού και συντήρησης κινητών ευρημάτων, θα εξοικειωθεί με τον βασικό εξοπλισμό και τα εργαλεία του συντηρητή και θα γνωρίσει τις μεθόδους συντήρησης για τις διαφορετικές κατηγορίες υλικών. Στόχος της δράσης είναι η προβολή και διάδοση του έργου της

συντήρησης στην τοπική κοινωνία και η κατανόηση των αναγκών των συλλογών του ΑΜΗ. Οι ξεναγήσεις, απευθύνονται στο ευρύ κοινό και σε σχολικές μονάδες και γίνονται κατόπιν ραντεβού.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας

Ώρες ξεναγήσεων: 10:00 – 12:00 (διάρκεια 20-30 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.26650.21417 ή στο efathe@culture.gr. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 15 άτομα.

Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

ΚΙΛΚΙΣ

Οι βαφές των αρχαίων υφασμάτων χρωματίζουν τις Ευρωπαϊκές ημέρες συντήρησης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κιλκίς σε συνεργασία με τη Νίκη Τσούκα Γεωπόνου ΑΠΘ, Διδάκτωρ του Τμήματος Δασολογίας & Φυσιικού Περιβάλλοντος

Η εκπαιδευτική δράση του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της ΕΦΑ Κιλκίς επικεντρώνεται στην διάχυση γνώσης σχετικής με την συντήρηση των αρχαιολογικών – ιστορικών καταλοίπων υφασμάτων και της τεχνολογίας βαφών. Απευθύνεται σε κοινό ενηλίκων, με ένα πρόγραμμα εισαγωγικής παρουσίασης βασικών αρχών της συντήρησης, που συνδέονται με την διατήρηση του υφάσματος, αλλά και με τεχνικές χρώσης υφασμάτων. Η δράση περιλαμβάνει εργαστήριο στο οποίο θα πραγματοποιηθούν εφαρμογές βαφής με χρωστικές ουσίες φυτικής προέλευσης από τους παρευρισκόμενους.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς, αύλειος χώρος

Ώρα: 17:30

Δήλωση συμμετοχής στα τηλ. 2341022005 και 23410 22477 (Σερπεζούδη Χρυσούλα).

ΛΕΣΒΟΣ

Ξεναγήση κοινού στα νέα εργαστήρια συντήρησης κεραμικής στις Αποθήκες Σαπλιτζά

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη κοινού, ανά ομάδες ατόμων, στα νέα πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια συντήρησης των Αποθηκών Σαπλιτζά όπου οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με ανασκαφικά ευρήματα και το επάγγελμα του συντηρητή.

Τόπος: Εργαστήρια Συντήρησης Κεραμικής, Αποθήκες Σαπλιτζά, Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ώρες: 10:00 – 13:00

Τα στοιχεία επικοινωνίας για δήλωση συμμετοχής θα ανακοινωθούν με δελτίο τύπου από τον φορέα.

ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

«...ΤΙ ΚΙ ΑΝ ΕΣΠΑΣΕΣ, ΕΓΩ ΘΑ ΣΕ ΚΟΛΛΗΣΩ..!» Μαθαίνοντας για τη Συντήρηση Αρχαιοτήτων

Εφορεία Αρχαιοτήτων Χαλκιδικής και Αγίου Όρους

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα-Βιωματικό Εργαστήρι Κεραμικής

Μέσα από την παρατήρηση και τη δημιουργική συμμετοχή οι μικροί/ές μαθητές/ριες έρχονται σ' επαφή με τον συναρπαστικό κόσμο της συντήρησης των αρχαιολογικών ευρημάτων. Με τη βοήθεια εποπτικού υλικού συζητούν τα στάδια συντήρησης ενός αντικειμένου, τις εργασίες του αρχαιολόγου και του συντηρητή και συμμετέχουν σε ένα εργαστήριο συντήρησης κεραμικής, στο οποίο δοκιμάζουν να "συντηρήσουν" αντίγραφα κεραμικών αγγείων.

Τόπος: Κέντρο Βυζαντινού Πολιτισμού Ν. Φλογητά Χαλκιδικής/Ανοιχτό Κέντρο Συντήρησης Αρχαιοτήτων

Ώρες: 10:00 – 12:00

Πέμπτη 17 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

«Μια βόλτα στο εργαστήριο...»

Τμήμα Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης, Διεύθυνση Βιβλιοθήκης Βουλή των Ελλήνων

Ξενάγηση στο Εργαστήριο του Τμήματος Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης της Βιβλιοθήκης της Βουλής και παρακολούθηση των τρεχόντων εργασιών συντήρησης σε πραγματικό χρόνο.

Τόπος: Τμήμα Διατήρησης και Συντήρησης Έντυπου Υλικού και Έργων Τέχνης Βιβλιοθήκη της Βουλής – πρώην Δημόσιο Καπνεργαστάσιο, Οδός Λένορμαν, 218 Σεπόλια 104 43

Ώρες ξεναγήσεων: 11:00 – 12:00 (διάρκεια 1 ώρα)

Δήλωση συμμετοχής στο conservation@parliament.gr (αναφέροντας απαραίτητα ονοματεπώνυμο, αρ. ΑΤ ή διαβατηρίου και τηλέφωνο επικοινωνίας), έως Παρασκευή 11 Οκτωβρίου.

Θα πραγματοποιηθεί μια ξενάγηση ομάδας (μέχρι) είκοσι (20) ατόμων.

Απαραίτητη η επίδειξη έγκυρης ταυτότητας ή διαβατηρίου κατά την προσέλευση στον χώρο.

«Από το χώμα στο Μουσείο»

Μουσείο Ακρόπολης

Το Μουσείο Ακρόπολης συμμετέχει στον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Συντήρησης 2024 με τη δράση «Από το χώμα στο Μουσείο». Πρόκειται για ένα ταξίδι στον πολύπλοκο κόσμο της συντήρησης των αρχαιοτήτων που έφερε στο φως η ανασκαφή που απλώνεται στη βάση του Μουσείου Ακρόπολης. Οι συντηρητές του Μουσείου θα μοιραστούν με το κοινό τις μεθόδους και τις πρακτικές που ακολούθησαν στη διατήρηση της ζωής τόσο των κτηρίων της αρχαίας γειτονιάς, όσο και των αντικειμένων που βρέθηκαν εκεί, από τη στιγμή που βγήκαν από το χώμα μέχρι την έκθεσή τους στο [Μουσείο της Ανασκαφής](#).

Τόπος: Έκθεση ανασκαφής στο Μουσείο Ακρόπολης

Ώρα: 12:00 (διάρκεια 60 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής μέσω ηλεκτρονικής κράτησης στο events.theacropolismuseum.gr (μόλις ανοίξει το σύστημα). Έως 20 άτομα ανά παρουσίαση.

Η συντήρηση πινάκων στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης πινάκων του του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ωρα: 10:00 π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2132139528, Δευτ.-Παρ. 10:00 -13:00, έως Πέμπτη 10 Οκτωβρίου. Ξενάγηση σε ομάδα 12 ατόμων.

Μέθοδοι συντήρησης και ανάρτησης των αποσπασμένων τοιχογραφιών στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Ξενάγηση στη μόνιμη έκθεση του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου όπου θα παρουσιαστούν περιπτώσεις συντήρησης τμημάτων τοιχογραφίας οι οποίες εκτίθενται.

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ωρα: 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2132139528, Δευτ.-Παρ. 10:00 -13:00, έως Πέμπτη 10 Οκτωβρίου. Ξενάγηση σε ομάδα 12 ατόμων.

Μία μέρα αφιερωμένη στον Ναό του Ηφαίστου και της Αθηνάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Μέσα από το παιχνίδι οι μαθητές καλούνται να ανακαλύψουν τον ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων όπου θα αναζητήσουν συναντήκοντα μαρμάρινα θραύσματα και θα ακολουθήσουν στάδια συντήρησης (φωτογράφιση, σχεδιαστική αποτύπωση, καθαρισμός και συμπλήρωση). Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του σεβασμού των μικρών μαθητών για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία με παιγνιώδη τρόπο καθώς και η πρόκληση του ενδιαφέροντος για τις επιστήμες της αρχαιολογίας και της συντήρησης ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα διατήρησης/συντήρησης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές τις Γ' –Ε' τάξης δημοτικού σχολείου.

Τόπος: Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίας Αγοράς (Ναός του Ηφαίστου)

Ωρες: 9:30 – 11:30 π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6944377360 (Κλειώ Στρατηγάκη)

«Τομή '74. Από τη Δικτατορία στη Δημοκρατία»: Συντηρώντας την σύγχρονη ιστορία

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

Στην έκθεση «Τομή '74. Από τη Δικτατορία στη Δημοκρατία», σπάνια αντίτυπα βιβλίων, ιστορικές εκδόσεις και αρχαιακό υλικό, συνδιαλέγονται με το κοινό ως μάρτυρες της πρόσφατης συλλογικής μνήμης. Η Συντήρηση γίνεται κομμάτι της έκθεσης, καθώς επιλεγμένα

τεκμήρια απομακρύνονται από τις προθήκες, συντηρούνται επιτόπου και επανέρχονται στη διάθεση του κοινού.

Βρείτε τους συντηρητές για να δείτε στην πράξη τη συντήρηση των τεκμηρίων και να τους συμβουλευτείτε για τη φροντίδα και τη διάσωση της δικής σας κληρονομιάς!

Τόπος: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Λεωφ. Συγγρού 364, Καλλιθέα

Ώρες: 10:30 – 12:00 και 12:30 – 14:00

Δήλωση συμμετοχής στον ιστότοπο της ΕΒΕ www.nlg.gr

Συνομιλία με τα ψηφιδωτά της πόλης και τους συντηρητές τους

Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής σε συνεργασία με Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Μέσα στην πολύβουη και πολυδιάστατη πρωτεύουσα τα αρχαία ψηφιδωτά της πόλης συχνά περνούν απαρατήρητα. Δάπεδα διακοσμημένα με πολύχρωμες ψηφίδες τοποθετημένες σε πολύπλοκες συνθέσεις διατηρούνται σε πολυσύχναστα σημεία της πόλης και δίνουν τη μάχη τους με το χρόνο προσπαθώντας να διατηρήσουν μια ισορροπία με το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Μια στάση στον Εθνικό Κήπο, μας προσφέρει την ευκαιρία να γνωρίσουμε από κοντά την τέχνη του ψηφιδωτού, να κατανοήσουμε τα υλικά, την τεχνοτροπία και την τεχνολογία κατασκευής τους και να ενημερωθούμε σχετικά με τους κινδύνους που διατρέχουν αλλά και τις προσπάθειες που γίνονται για τη διατήρηση και προστασία τους.

Τόπος: Εθνικός Κήπος, Υστερορωμαϊκά – Παλαιοχριστιανικά Ψηφιδωτά

Ώρες: 11:00 – 13:00, 17:00 – 19:00

ΑΙΑΝΗ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ζωντανεύοντας τα κεραμικά: μυστικά και τεχνικές συντήρησης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης ανοίγει τις πόρτες των εργαστηρίων συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης σε φορείς της τοπικής κοινωνίας, μαθητές και εκπαιδευτικούς, οι οποίοι θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν από κοντά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας καθαρισμού και συντήρησης των κεραμικών κατά την Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης. Οι μαθητές θα εισέλθουν σε έναν μαγικό κόσμο όπου οι σπασμένοι θησαυροί του παρελθόντος ξαναζωντανεύουν. Με την καθοδήγηση έμπειρων «τεχνιτών» της επιστήμης της συντήρησης, θα μάθουν πώς να καθαρίζουν τις επιφάνειες των κεραμικών από τα ορατά σημάδια του χρόνου, όπως βιολογικές επικαθίσεις και ιζήματα. Σαν μικροί ντετέκτιβ, θα αναζητήσουν τα χαμένα θραύσματα, συναρμολογώντας τα κομμάτια ενός αρχαίου παζλ. Θα αναλάβουν τη συγκόλληση των θραυσμάτων, γεμίζοντας τα κενά και προσδίδοντας νέα πνοή στους θησαυρούς αυτούς. Τέλος, θα αποκαταστήσουν την αισθητική τους λάμψη, αποκαλύπτοντας την κρυμμένη ομορφιά τους και φέρνοντάς τα πίσω στη ζωή, σαν να ξεπηδούσαν από τις σελίδες ενός παραμυθιού.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής

Ώρες: 09:00 – 11:00 & 11:00– 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2461098800-801 (εσωτ.8) (Στέλλα Πελέκα). Ξενάγηση σε ομάδες των 20 ατόμων.

ΑΡΤΑ

Πέτρα, πηλός, ξύλο, χρυσός ...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία του μαθητικού κοινού με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας

Ώρες: 10:00 – 12:00

Απαλείφοντας τη φθορά του χρόνου...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία των μαθητών με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στην περιοδική έκθεση που φιλοξενείται στο Κάστρο της Άρτας και είναι αφιερωμένη στη συντήρηση των τοιχογραφιών των βυζαντινών μνημείων της ΠΕ Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Κάστρο Άρτας

Ώρες: 10:00 – 12:00

ΒΕΡΟΙΑ

Ανοιχτή εκπαιδευτική δράση συντήρησης του τέμπλου του Ι.Ν. του Αγίου Νικολάου Μοναχού Ανθίμου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας

Παρουσίαση των εργασιών αποκάλυψης του ζωγραφικού διακόσμου του τέμπλου του 16 αιώνα του ναού. Πρόκειται για ξύλινο νταμπλαδωτό τέμπλο με γραπτό διάκοσμο χαρακτηριστικό της όσμωσης μεταβυζαντινών και οθωμανικών επιρροών στη ζωγραφική της εποχής.

Τόπος: Βέροια, Ι.Ν. του Αγίου Νικολάου Μοναχού Ανθίμου

Ώρες: 17:00 – 19:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2331029737.

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Γύψινα Αντίγραφα στη Συντήρηση και Διάσωση της Αρχαίας Τέχνης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας

Σκοπός της δράσης είναι η γνωριμία με τη παρασκευή γύψινων αντιγράφων πλαστικής στον υπαίθριο χώρο του Ασκληπιείου. Τα παιδιά θα συμμετέχουν βιωματικά μετά από σύντομη κουβέντα για τη Συντήρηση Αρχαιοτήτων και επίδειξη της μεθόδου, θα έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν με τη γύψο, τα πινέλα και τη πατίνα από πηλό. Με το πέρας του προγράμματος, θα γνωρίζουν την τεχνική αναπαραγωγής πιστών αντιγράφων από εκμαγείο και θα πάρουν αναμνηστικό τη δική τους ατομική δημιουργία.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές Δ' –ΣΤ' τάξης δημοτικού σχολείου και Γυμνασίου.

Τόπος: Ασκληπιείο Επιδαύρου

Ώρες: 10:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6977808539 (Καπάτου Ελένη) και στο τηλ.6976767733 (Γεώργια Αναστασία), 08:00 - 14:00.

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Ανοιχτά εργαστήρια συντήρησης στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας σε συνεργασία με την revive-art.works (Αμαλία Σιάτου)

Στο πλαίσιο της μέριμνας για τη συντήρηση και προστασία των μουσειακών συλλογών του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηγουμενίτσας, η revive-art.works έχει αναλάβει τις εργασίες συντήρησης των σιδερένιων αντικειμένων της μόνιμης έκθεσης. Σας καλούμε σε μια ξενάγηση στο εργαστήριο συντήρησης του ΑΜΗΓ και στους χώρους της έκθεσης. Με τη βοήθεια συντηρητών, το κοινό θα παρακολουθήσει από κοντά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας καθαρισμού και συντήρησης κινητών ευρημάτων, θα εξοικειωθεί με τον βασικό εξοπλισμό και τα εργαλεία του συντηρητή και θα γνωρίσει τις μεθόδους συντήρησης για τις διαφορετικές κατηγορίες υλικών. Στόχος της δράσης είναι η προβολή και διάδοση του έργου της συντήρησης στην τοπική κοινωνία και η κατανόηση των αναγκών των συλλογών του ΑΜΗ. Οι ξεναγήσεις, απευθύνονται στο ευρύ κοινό και σε σχολικές μονάδες και γίνονται κατόπιν ραντεβού.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας

Ώρες: 10:00 – 12:00 (διάρκεια 20-30 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2665021417 ή στο efathe@culture.gr. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 15 άτομα. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Βιωματικό εργαστήριο μεταλλοτεχνίας στο οποίο θα παρουσιαστεί η έκκρουστη τεχνική επεξεργασίας μετάλλινων αντικειμένων γνωστή ως «Ρεπουσέ» (Repoussé)

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Το εργαστήριο απευθύνεται σε μαθητές της Γ' τάξης Γυμνασίου ή και μαθητές Επαγγελματικού Λυκείου και περιλαμβάνει βιωματικές δράσεις, με σκοπό τη γνωριμία και εξοικείωση των

μαθητών με τη μεταλλουργική τεχνική σφυρηλάτησης «Ρεπουσσέ» (Repoussé) ή έκκρουστη τεχνική. Πρόκειται για μία αρχαία τεχνική μορφοποίησης και διακόσμησης μετάλλινων αντικειμένων με την οποία δημιουργείται ένα ανάγλυφο σχέδιο πάνω σε ένα λεπτό φύλλο μετάλλου.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Ώρες: 10:00 – 14:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2810279089. Αριθμός συμμετεχόντων σε κάθε κύκλο 20 άτομα.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Λουτρό «Παράδεισος» (Μπέη χαμάμ) Θεσσαλονίκης. Παρουσίαση του έργου συντήρησης που υλοποιείται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

Το λουτρό Μπέη Χαμάμ («Λουτρό Παράδεισος») ανεγέρθηκε το 1444 από τον Μουράτ Β΄. Πρόκειται για δίδυμο λουτρό με χωριστά ανδρικά και γυναικεία διαμερίσματα που αποτελεί το μεγαλύτερο και σημαντικότερο λουτρό της οθωμανικής περιόδου στον ελλαδικό χώρο. Το ενταγμένο στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έργο περιλαμβάνει εκπόνηση μελετών, εργασίες για την αποκατάσταση του μνημείου και του περιβάλλοντος χώρου του, εργασίες συντήρησης τοιχογραφιών, μαρμάρινων, ξύλινων και μεταλλικών στοιχείων.

Τόπος: Λουτρό «Παράδεισος» (Μπέη χαμάμ), Διασταύρωση οδών Εγνατίας και Αριστοτέλους, Θεσσαλονίκη

Ώρες: 10:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής τηλεφωνικά ή με e-mail στα: mkiranoudi@culture.gr, τηλ.2313310419 (Μαρία Κυρανούδη), kraptis@culture.gr, τηλ.2310247674 -εσωτερικό 121 (Κων/νος Ράπτης)

Δημιουργώντας ψηφιακές εφαρμογές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), Τμήμα Συντήρησης, Χημικών, Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ)

Η δράση περιλαμβάνει ξεναγήσεις στα εργαστήρια συντήρησης του ΑΜΘ όπου θα παρουσιάζονται 2 ψηφιακές εφαρμογές για φορητές συσκευές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων. Οι εφαρμογές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με το ΙΠΤΗΛ για την περιοδική έκθεση του ΑΜΘ με τίτλο «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 60 χρόνια | 60 στιγμές». Στο πλαίσιο της δράσης θα παρουσιάζεται όλη η διαδικασία της υλοποίησης των εφαρμογών, από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι τη δημιουργία τους.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Ώρες ξεναγήσεων: 09:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο conservationamth@gmail.com

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Εργασίες συντήρησης στον τοιχογραφικό και ξυλόγλυπτο διάκοσμο του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στον Πρόδρομο Καρδίτσας

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Η πολιτιστική δράση αφιερώνεται στις πρόσφατες εργασίες συντήρησης στον τοιχογραφικό και ξυλόγλυπτο διάκοσμο του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στον Πρόδρομο Καρδίτσας, ΠΕ Καρδίτσας. Οι επισκέπτες θα ξεναγηθούν στο χαρακτηρισμένο ιστορικό διατηρητέο μνημείο, ενδεικτικής αρχιτεκτονικής των μέσων του 19ου αιώνα της περιοχής και με τη συνοδεία εποπτικού υλικού θα γνωρίσουν τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για την ανάδειξη και προστασία του.

Τόπος: Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννη Προδρόμου, Πρόδρομος Καρδίτσας

Ωρες ξεναγήσεων: 10:00 – 11:30 & 12:00 – 13:30

ΛΕΣΒΟΣ

Ξενάγηση κοινού στα νέα εργαστήρια συντήρησης κεραμικής στις Αποθήκες Σαπλιτζά

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Ξενάγηση του κοινού ανά ομάδες στα νέα πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια συντήρησης των Αποθηκών Σαπλιτζά όπου οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με ανασκαφικά ευρήματα και το επάγγελμα του συντηρητή.

Τόπος: Εργαστήρια Συντήρησης Κεραμικής, Αποθήκες Σαπλιτζά, Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ωρες ξεναγήσεων: 10:00 – 13:00

Τα στοιχεία επικοινωνίας για δήλωση συμμετοχής θα ανακοινωθούν με δελτίο τύπου από τον φορέα.

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

«Ψάχνοντας όστρακα, ενώνοντας τα και δημιουργώντας ένα αγγείο»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Σε αμμοδόχους οι μαθητές θα ψάχνουν να βρουν όστρακα, και στην συνέχεια θα τα ενώσουν προκειμένου να δημιουργήσουν ένα αγγείο. Τα αγγεία που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι νεότερα και θα έχουν προμηθευτεί από το τμήμα της συντήρησης.

Απευθύνεται σε μαθητές δημοτικού.

Τόπος: Κάστρο Ναυπάκτου, Βυζαντινή έκθεση – χώρος οπλοθήκης.

Ωρες: 10:00 – 11:30

ΣΟΥΦΛΙ

«Συν-τηρώντας μια μουσειακή συλλογή»

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Βιωματικό εργαστήριο για παιδιά 10-12 ετών.

Με αφορμή την ενδυματολογική συλλογή του Μουσείου, θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές συντήρησης που πρέπει να πραγματοποιούνται για τη διάσωση και ανάδειξη των παραδοσιακών φορεσιών, τα υλικά και μερικά από τα σύγχρονα όργανα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται, καθώς και ο ρόλος του συντηρητή σ' ένα Μουσείο. Τα παιδιά θα μάθουν για τις φυσικές φθορές που προκύπτουν στα υφάσματα και στη συνέχεια, θα συντηρήσουν τα δικά τους υφάσματα-κειμήλια.

Τόπος: Μουσείο Μετάξης, Ελευθερίου Βενιζέλου 73, Σουφλί

Ωρες: 10:00 – 13:00

Παρασκευή 18 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

«Μέθοδοι και πρακτικές συντήρησης νομισμάτων»

Νομισματικό Μουσείο

Οι επισκέπτες, παρακολουθώντας μία σύντομη και συνεκτική παρουσίαση θα ενημερωθούν για τις μεθόδους εξέτασης και συντήρησης που εφαρμόζονται στις συλλογές του μουσείου και στη συνέχεια θα έχουν τη δυνατότητα, για λίγο, να μπουν κυριολεκτικά στη θέση του συντηρητή και να «αφουγκραστούν» στο μικροσκόπιο τη διαδικασία του μηχανικού καθαρισμού ενός χάλκινου νομίσματος.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης, θα υποδεχτούμε στους χώρους του εργαστηρίου τρεις ομάδες των 4-8 ατόμων.

Τόπος: Νομισματικό Μουσείο – Εργαστήριο Συντήρησης

Ωρες: 10:00 – 10:30, 11:00 – 11:30 και 12:00 – 12:30

Δήλωση συμμετοχής στα τηλ. 2103612834, 2103632057, εσωτερικά 124 και 157. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

«Από το χώμα στο Μουσείο»

Μουσείο Ακρόπολης

Το Μουσείο Ακρόπολης συμμετέχει στον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Συντήρησης 2024 με τη δράση «Από το χώμα στο Μουσείο». Πρόκειται για ένα ταξίδι στον πολύπλοκο κόσμο της συντήρησης των αρχαιοτήτων που έφερε στο φως η ανασκαφή που απλώνεται στη βάση του Μουσείου Ακρόπολης. Οι συντηρητές του Μουσείου θα μοιραστούν με το κοινό τις μεθόδους και τις πρακτικές που ακολούθησαν στη διατήρηση της ζωής τόσο των κτηρίων της αρχαίας γειτονιάς, όσο και των αντικειμένων που βρέθηκαν εκεί, από τη στιγμή που βγήκαν από το χώμα μέχρι την έκθεσή τους στο [Μουσείο της Ανασκαφής](#).

Τόπος: Έκθεση ανασκαφής στο Μουσείο Ακρόπολης

Ωρα: 12:00 (διάρκεια 60 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής μέσω ηλεκτρονικής κράτησης στο events.theacropolismuseum.gr (μόλις ανοίξει το σύστημα). Έως 20 άτομα ανά παρουσίαση.

«Ιστορίες Γυαλιού»

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Με αφορμή τα εκθέματα του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου από γυαλί, παρουσίαση-εργαστήριο για τη φύση του γυαλιού, την τεχνολογία κατασκευής και τη φθορά του.

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ωρες: 10:00 και 12:00 (διάρκεια 1 ώρα)

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2132139528, Δευτ.-Παρ. 10:00–13:00, έως Πέμπτη 10 Οκτωβρίου. Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες 8 ατόμων.

ΑΡΤΑ

Πέτρα, πηλός, ξύλο, χρυσός...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία του μαθητικού κοινού με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας

Ωρες: 10:00 – 12:00

Απαλείφοντας τη φθορά του χρόνου...

Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες ΠΕ Άρτας

Εκπαιδευτική δράση με σκοπό την γνωριμία των μαθητών με την επιστήμη της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης (μέθοδοι, υλικά, εργαλεία, διαδικασίες, είδη συντήρησης κ.ά.). Περιλαμβάνει παρουσίαση - εισαγωγή στη διαδικασία της συντήρησης (προβολή ενημερωτικού υλικού, επίδειξη με τη χρήση αντιγράφων κ.ά.), ξενάγηση στην περιοδική έκθεση που φιλοξενείται στο Κάστρο της Άρτας και είναι αφιερωμένη στη συντήρηση των τοιχογραφιών των βυζαντινών μνημείων της ΠΕ Άρτας και βιωματικό εργαστήριο με τους μαθητές σε ρόλο συντηρητών.

Η δράση απευθύνεται σε μαθητές Ε- ΣΤ τάξης Δημοτικού και Γυμνασίου (σε συνεννόηση με σχολεία της ΠΕ Άρτας).

Τόπος: Κάστρο Άρτας

Ωρες: 10:00 – 12:00

ΒΕΡΟΙΑ

Ανοιχτή εκπαιδευτική δράση συντήρησης του τέμπλου του Ι.Ν.της Αγίας Άννα Ενορίας Αγίου Παταπίου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας

Παρουσίαση των εργασιών αποκάλυψης του ζωγραφικού διακόσμου του τέμπλου του τέλους 18ου-19ου αιώνα του ναού. Πρόκειται για ξύλινο νταμπλαδωτό τέμπλο με χαρακτηριστικό γραπτό διάκοσμο με επιρροές από την κοσμική ζωγραφική των αρχοντικών της περιόδου.

Τόπος: Βέροια, Ι.Ν. της Αγίας Άννα Ενορίας Αγίου Παταπίου.

Ώρες: 18:00 – 19:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2331029737

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Γύψινα Αντίγραφα στη Συντήρηση και Διάσωση της Αρχαίας Τέχνης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αργολίδας

Σκοπός της δράσης είναι η γνωριμία με τη παρασκευή γύψινων αντιγράφων πλαστικής στον υπαίθριο χώρο του Ασκληπιείου. Τα παιδιά θα συμμετέχουν βιωματικά μετά από σύντομη κουβέντα για τη Συντήρηση Αρχαιοτήτων και επίδειξη της μεθόδου, θα έχουν τη δυνατότητα να δουλέψουν με τη γύψο, τα πινέλα και τη πατίνα από πηλό. Με το πέρας του προγράμματος, θα γνωρίζουν την τεχνική αναπαραγωγής πιστών αντιγράφων από εκμαγείο και θα πάρουν αναμνηστικό τη δική τους ατομική δημιουργία.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές Δ' –ΣΤ' τάξης δημοτικού σχολείου και Γυμνασίου.

Τόπος: Ασκληπιείο Επιδαύρου

Ώρες: 10:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.6977808539 (Καπάτου Ελένη) και στο τηλ.6976767733 (Γεώργια Αναστασία), 08:00 - 14:00

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Βιωματικό εργαστήριο μεταλλοτεχνίας στο οποίο θα παρουσιαστεί η έκκρουστη τεχνική επεξεργασίας μετάλλινων αντικειμένων γνωστή ως «Ρεπουσσέ» (Repoussé)

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Το εργαστήριο απευθύνεται σε μαθητές της Γ' τάξης Γυμνασίου ή και μαθητές Επαγγελματικού Λυκείου και περιλαμβάνει βιωματικές δράσεις, με σκοπό τη γνωριμία και εξοικείωση των μαθητών με τη μεταλλουργική τεχνική σφυρηλάτησης «Ρεπουσσέ» (Repoussé) ή έκκρουστη τεχνική. Πρόκειται για μία αρχαία τεχνική μορφοποίησης και διακόσμησης μετάλλινων αντικειμένων με την οποία δημιουργείται ένα ανάγλυφο σχέδιο πάνω σε ένα λεπτό φύλλο μετάλλου.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Ώρες: 10:00 – 14:00

Δήλωση συμμετοχής στο 2810279089. Αριθμός συμμετεχόντων σε κάθε κύκλο 20 άτομα.

ΘΕΡΜΟ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

«Ενώνοντας ένα γύψινο ανάγλυφο»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Απευθύνεται σε μαθητές Δημοτικού και θα πραγματοποιηθεί στο εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θέρμου. Στο κάθε μαθητή θα δοθεί σε κομμάτια γύψινο ανάγλυφο, που θα έχει κατασκευαστεί από το τμήμα συντήρησης της Υπηρεσίας. Οι μαθητές θα προσπαθήσουν να το ενώσουν και το συγκολλήσουν.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θέρμου – εργαστήριο συντήρησης

Ώρες: 10:00 – 11:30

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δημιουργώντας ψηφιακές εφαρμογές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), Τμήμα Συντήρησης, Χημικών, Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ)

Η δράση περιλαμβάνει ξεναγήσεις στα εργαστήρια συντήρησης του ΑΜΘ όπου θα παρουσιάζονται 2 ψηφιακές εφαρμογές για φορητές συσκευές με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων. Οι εφαρμογές υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με το ΙΠΤΗΛ για την περιοδική έκθεση του ΑΜΘ με τίτλο «Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης: 60 χρόνια | 60 στιγμές». Στο πλαίσιο της δράσης θα παρουσιάζεται όλη η διαδικασία της υλοποίησης των εφαρμογών, από τη σύλληψη της ιδέας μέχρι τη δημιουργία τους.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

Ώρες ξεναγήσεων: 09:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο conservationamth@gmail.com

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

«Αγγείο, αγγείο είσαι εδώ; Ήρθε η ώρα να σε βρω...»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα τη συντήρηση αρχαιοτήτων.

Στα πλαίσια του προγράμματος, τα παιδιά Δ΄, Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού θα έχουν τη δυνατότητα να γίνουν για λίγο τα ίδια συντηρητές και να συγκολλήσουν με τη βοήθεια των συντηρητών του Μουσείου τα δικά τους αγγεία σε ένα ειδικά σχεδιασμένο για παιδιά εργαστήριο συντήρησης. Για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα προβάλλεται μια εισαγωγική παρουσίαση ώστε τα παιδιά να κατανοήσουν το ρόλο του συντηρητή αρχαιοτήτων στην ανασκαφή, στα μνημεία και στο μουσείο.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας

Ώρες: 09:00 - 11:00 και 11:00 - 13:00

Δήλωση συμμετοχής στα τηλ. 24410-26613 & 24410-25219. Ομάδα συμμετοχής έως είκοσι (20) παιδιά. Θα τηρηθεί σειράς προτεραιότητας.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Ξεναγήση στα εργαστήρια συντήρησης εικόνων του Βυζαντινού Μουσείου Καστοριάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το τμήμα συντήρησης της ΕΦΑ Καστοριάς προσκαλεί την εκπαιδευτική κοινότητα, το κοινό και τους ενδιαφερόμενους φορείς σε μια, δια ζώσης ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης της Υπηρεσίας, που στεγάζονται στο Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς με αντικείμενο τη συντήρηση των φορητών εικόνων και ζωγραφικών τμημάτων τέμπλου (βημόθυρα, επιστύλια). Τα εργαστήρια συντήρησης ανακαινίστηκαν στο πλαίσιο της επανέκθεσης του προαναφερθέντος μουσείου με χρηματοδότηση του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΣΠΑ 2007-2013.

Τόπος: Εργαστήρια συντήρησης Βυζαντινού Μουσείου Καστοριάς

Ώρες: 10:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2467026649, έως Πέμπτη 17 Οκτωβρίου

ΛΕΣΒΟΣ

Ξενάγηση κοινού στα νέα εργαστήρια συντήρησης κεραμικής στις Αποθήκες Σαπλιτζά

Εφορεία Αρχαιοτήτων Λέσβου - Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη κοινού, ανά ομάδες ατόμων, στα νέα πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια συντήρησης των Αποθηκών Σαπλιτζά όπου οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με ανασκαφικά ευρήματα και το επάγγελμα του συντηρητή.

Τόπος: Εργαστήρια Συντήρησης Κεραμικής, Αποθήκες Σαπλιτζά, Κάτω Κάστρο Μυτιλήνης

Ώρες: 10:00 – 13:00

Τα στοιχεία επικοινωνίας για δήλωση συμμετοχής θα ανακοινωθούν με δελτίο τύπου από τον φορέα.

ΡΟΔΟΣ

Τα βοτσαλωτά δάπεδα της Δωδεκανήσου και η σημασία της διατήρησή τους

Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου σε συνεργασία με το ΤΕΕ Δωδεκανήσου και τον Σύλλογο για τη Διατήρηση της Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Ρόδου

Παρουσίαση με θέμα τα παραδοσιακά βοτσαλωτά της Δωδεκανήσου και ζητήματα διατήρησης και συντήρησής τους, με αναφορά στις σχετικές δράσεις που έχει αναπτύξει η ΥΝΜΤΕ Δωδεκανήσου.

Προβολή του ντοκιμαντέρ της Άνας Αχιολά "Βοτσαλωτά δάπεδα της Δωδεκανήσου - Μια τέχνη που αντιστέκεται στον χρόνο" (2024).

Στόχος της εκδήλωσης είναι η ευαισθητοποίηση του κοινού και η έναρξη διαλόγου και συνεργασίας με όσους ενδιαφέρει πιο ειδικά το θέμα των βοτσαλωτών (ιδιοκτήτες, μηχανικούς, συντηρητές, τεχνίτες), με σκοπό τη διαφύλαξη, ανάδειξη και προστασία της ιδιαίτερης αυτής κληρονομιάς.

Τόπος: ΤΕΕ Δωδεκανήσου, Μητροπόλεως 4, Ρόδος

Ώρες: 19:30 – 21:30

ΧΙΟΣ

«Μικροί συντηρητές»

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Δημιουργικά εργαστήρια συντήρησης κεραμικών.

Με έμπνευση τα μπουρμπουλάκια, πήλινα σκεύη για τη διακίνηση της μαστίχας, που εκτίθενται στο Μουσείο, οι συμμετέχοντες, θα μάθουν για την ιστορία των κεραμικών στη Χίο. Υποδουόμενοι τον ρόλο του μικρού συντηρητή με τη συμμετοχή τους στην αποκατάσταση πήλινων αντικειμένων, θα γνωρίσουν τις βασικές αρχές της συντήρησης, καθώς και τα υλικά και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τους ειδικούς συντηρητές.

Για σχολικές ομάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Τόπος: Μουσείο Μαστίχας Χίου, Πυργί, Θέση Ράχη (Τεπέκι), Χίος

Ωρα: 10:00 π.μ.

Σάββατο 19 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

Η αποκατάσταση ενός διατηρητέου αστικού κτηρίου στο κέντρο της Αθήνας

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων σε συνεργασία με την Διεύθυνση Προστασίας και Αναστήλωσης Νεωτέρων και Σύγχρονων Μνημείων

Η «οικία Μπάρλα» στο Θησείο, χτίστηκε μεταξύ 1891-1906 και ακολουθεί τις αρχές του όψιμου ελλαδικού κλασικισμού. Οι εξωτερικές όψεις του κτηρίου κοσμούνται από περίτεχνα μεταλλικά κιγκλιδώματα και μαρμάρινα φουρούσια, ενώ εσωτερικά οι τοίχοι έχουν ζωγραφικό διάκοσμο στις στέψεις και στις οροφές τους.

Η συντήρηση και η αποκατάσταση του διακόσμου έκρυβε πολλές προκλήσεις, λόγω των αλλεπάλληλων μετατροπών που είχε δεχτεί το κτήριο, των σημαντικών βλαβών από τον σεισμό του 1999, καθώς και τις αλλαγές που προβλέπονται προκειμένου να εξυπηρετήσουν τη μελλοντική του χρήση ως παράρτημα της βιβλιοθήκης της Αρχαιολογικής Εταιρείας.

Τόπος: Λυκομιδών και Ακταίου 37-39, Θησείο, Αθήνα

Ωρες: 10:00 – 11:00 και 11:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο protocol.dsa@culture.gr. Θα πραγματοποιηθούν ξεναγήσεις σε ομάδες έως 15 ατόμων.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Επίσκεψη στο Εργαστήριο Συντήρησης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες. Θα πραγματοποιηθεί επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης στο Ξενοκράτειο Αρχαιολογικό Μουσείο. Σκοπός της δράσης είναι γνωριμία ενηλίκων με την επιστήμη της συντήρησης και την σημασία και συνδρομή της στην δημιουργία ενός μουσείου.

Τόπος: Εργαστήριο Συντήρησης στο Ξενοκράτειο Αρχαιολογικό Μουσείο

Ώρες: 11:00 – 12:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2631026068. Η δράση θα αφορά συγκεκριμένο αριθμό ατόμων.

ΧΙΟΣ

«Μικροί συντηρητές»

Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

Δημιουργικά εργαστήρια συντήρησης κεραμικών.

Με έμπνευση τα μπουρμπουλάκια, πήλινα σκεύη για τη διακίνηση της μαστίχας, που εκτίθενται στο Μουσείο, οι συμμετέχοντες, θα μάθουν για την ιστορία των κεραμικών στη Χίο. Υποδουόμενοι τον ρόλο του μικρού συντηρητή με τη συμμετοχή τους στην αποκατάσταση πήλινων αντικειμένων, θα γνωρίσουν τις βασικές αρχές της συντήρησης, καθώς και τα υλικά και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τους ειδικούς συντηρητές.

Για οικογένειες με παιδιά 6-12 ετών.

Τόπος: Μουσείο Μαστίχας Χίου, Πυργί, Θέση Ράχη (Τεπέκι), Χίος

Ώρα: 11:00

Κυριακή 20 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

«Τομή '74. Από τη Δικτατορία στη Δημοκρατία»: Συντηρώντας την σύγχρονη ιστορία

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

Στην έκθεση «Τομή '74. Από τη Δικτατορία στη Δημοκρατία», σπάνια αντίτυπα βιβλίων, ιστορικές εκδόσεις και αρχαικό υλικό, συνδιαλέγονται με το κοινό ως μάρτυρες της πρόσφατης συλλογικής μνήμης. Η Συντήρηση γίνεται κομμάτι της έκθεσης, καθώς επιλεγμένα τεκμήρια απομακρύνονται από τις προθήκες, συντηρούνται επιτόπου και επανέρχονται στη διάθεση του κοινού.

Βρείτε τους συντηρητές για να δείτε στην πράξη τη συντήρηση των τεκμηρίων και να τους συμβουλευτείτε για τη φροντίδα και τη διάσωση της δικής σας κληρονομιάς!

Τόπος: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Λεωφ. Συγγρού 364, Καλλιθέα

Ώρες: 10:30 – 12:00 και 12:30 – 14:00

Δήλωση συμμετοχής στον ιστότοπο της ΕΒΕ www.nlg.gr

«Ιστορίες Γυαλιού»

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Με αφορμή τα εκθέματα του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου από γυαλί, παρουσίαση-εργαστήρι για τη φύση του γυαλιού, την τεχνολογία κατασκευής και τη φθορά του.

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ώρες: 10:00 και 12:00 (διάρκεια 1 ώρα)

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2132139528, Δευτ.-Παρ. 10:00 – 13:00, έως Πέμπτη 10 Οκτωβρίου. Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες των 8 ατόμων.

Κατασκευή διακοσμητικών χαρτιών (μαρμαρόκολλες)

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο (ΒΧΜ)

Η δράση θα περιλαμβάνει εργαστήριο κατασκευής διακοσμητικών χαρτιών (μαρμαρόκολλες) με χρώματα λαδιού. Οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να δημιουργήσουν τα δικά τους διακοσμητικά χαρτιά.

Η δράση απευθύνεται σε ενήλικες.

Τόπος: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ώρες: 10:00 και 12:00 (διάρκεια 1 ώρα)

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2132139528, Δευτ.-Παρ. 10:00 – 13:00, έως Πέμπτη 10 Οκτωβρίου. Η δράση θα παρουσιαστεί σε ομάδες των 12 ατόμων.

Αγία Σωτήρα ή Άγιος Νικόλαος «Ένα εκκλησάκι μεταμορφώθηκε»

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής

Ο Ι.Ν. του Αγ. Νικολάου ή Αγία Σωτήρα Αχαρνών χρονολογείται περίπου στον 16ο αιώνα. Είναι κατάγραφος ναός με τοιχογραφίες του 16ου, 17ου και 20ου αιώνα, ενώ οι μαρμάρيني κίονες στήριξης του τρούλου προέρχονται από αρχαία μνημεία της περιοχής.

Κατά το παρελθόν, είχαν πραγματοποιηθεί επεμβάσεις που αλλοίωσαν τη μορφή του ναού, ενώ ο σεισμός του 1999 προκάλεσε σοβαρές βλάβες στο μνημείο.

Η ομάδα συντήρησης θα παρουσιάσει τις εργασίες αποκατάστασης των τοιχογραφιών και των λίθινων στοιχείων του ναού. Στόχος των επεμβάσεων ήταν να αναδειχθούν όλες τις ζωγραφικές φάσεις λαμβάνοντας υπόψη την ποιότητα του διακόσμου και τη σημασία του στην ιστορική διαδρομή του ναού.

Τόπος: Λουτρό Μενιδίου. Το μνημείο βρίσκεται πλησίον του αθλητικού κέντρου «paradise park» στην περιοχή Λουτρό, βορείως των Αχαρνών, και η πρόσβαση πραγματοποιείται μόνο με Ι.Χ αυτοκίνητο.

Ώρες: 11:30 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο protocol.dsa@culture.gr

«Από το χώμα στο Μουσείο»

Μουσείο Ακρόπολης

Το Μουσείο Ακρόπολης συμμετέχει στον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Συντήρησης 2024 με τη δράση «Από το χώμα στο Μουσείο». Πρόκειται για ένα ταξίδι στον πολύπλοκο κόσμο της συντήρησης των αρχαιοτήτων που έφερε στο φως η ανασκαφή που απλώνεται στη βάση του Μουσείου Ακρόπολης. Οι συντηρητές του Μουσείου θα μοιραστούν με το κοινό τις μεθόδους και τις πρακτικές που ακολούθησαν στη διατήρηση της ζωής τόσο των κτηρίων της αρχαίας γειτονιάς, όσο και των αντικειμένων που βρέθηκαν εκεί, από τη στιγμή που βγήκαν από το χώμα μέχρι την έκθεσή τους στο [Μουσείο της Ανασκαφής](#).

Τόπος: Έκθεση ανασκαφής στο Μουσείο Ακρόπολης

Ωρες: 10:00 και 12:00 (διάρκεια 60 λεπτά)

Δήλωση συμμετοχής μέσω ηλεκτρονικής κράτησης στο events.theacropolismuseum.gr (μόλις ανοίξει το σύστημα). Έως 20 άτομα ανά παρουσίαση.

ΑΙΑΝΗ ΚΟΖΑΝΗΣ

Ζωντανεύοντας τα κεραμικά: μυστικά και τεχνικές συντήρησης

Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων, η Εφορεία θα ανοίξει, για την εκπαιδευτική κοινότητα και για το ευρύ κοινό, το Εργαστήριο Συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής. Ξενάγηση και συζήτηση με ενημερωτικό χαρακτήρα, θα γίνεται σε ομάδες είκοσι ατόμων.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής

Ωρες: 11:00 - 14:00

ΒΕΡΟΙΑ

Ανοιχτή εκπαιδευτική δράση συντήρησης των τοιχογραφιών του Ι.Ν. Χριστού Παντοκράτορος

Εφορεία Αρχαιοτήτων Ημαθίας

Παρουσίαση των εργασιών προστασίας και συντήρησης του συνολικού ζωγραφικού διακόσμου του μνημείου, ιδιαίτερα μετά από τις εργασίες αποκάλυψης ζωγραφικών στρωμάτων υποκείμενων του κυρίαρχου στον κυρίως ναό και βόρειο κλίτος ζωγραφικού στρώματος του 16ου αιώνα.

Τόπος: Βέροια, Ι.Ν. Χριστού Παντοκράτορος

Ωρες ξενάγησης: 18:00 - 19:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2331029737

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης εικόνων του Βυζαντινού Μουσείου Καστοριάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Καστοριάς, Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης

Το τμήμα συντήρησης της ΕΦΑ Καστοριάς προσκαλεί την εκπαιδευτική κοινότητα, το κοινό και τους ενδιαφερόμενους φορείς σε μια, δια ζώσης ξενάγηση στα εργαστήρια συντήρησης της Υπηρεσίας, που στεγάζονται στο Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς με αντικείμενο τη συντήρηση των φορητών εικόνων και ζωγραφικών τμημάτων τέμπλου (βημόθυρα, επιστύλια). Τα εργαστήρια συντήρησης ανακαινίστηκαν στο πλαίσιο της επανέκθεσης του προαναφερθέντος μουσείου με χρηματοδότηση του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΣΠΑ 2007-2013.

Τόπος: Εργαστήρια συντήρησης Βυζαντινού Μουσείου Καστοριάς

Ωρες: 11:00 – 13:00

Δήλωση συμμετοχής στο τηλ.2467026649 έως Παρασκευή 18 Οκτωβρίου

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

«Η διαδρομή της συντήρησης ενός χάλκινου λέβητα»

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων

Ανάμεσα στις 1961 ταφές διαφόρων τύπων που ανακαλύφθηκαν στη νεκρόπολη του Δέλτα Φαλήρου υπάρχει μόνο μία ταφή δευτερογενούς καύσης σε χάλκινο λέβητα. Στην εκδήλωση θα παρουσιαστούν στοιχεία σχετικά με την αποκάλυψη και τη συντήρηση του μοναδικού αυτού ευρήματος που βρέθηκε σε ένα παράκτιο περιβάλλον ισχυρά διαβρωμένο και σε θραυσματική κατάσταση.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιά, Χαριλάου Τρικούπη 31, Πειραιάς

Ωρα: 11:00 π.μ.

Δήλωση συμμετοχής στα τηλ.2104590724, 2104521598, 2104590731 (9:00-14:00) και στο email: machipent@yahoo.gr

In situ επίδειξη των βασικών τεχνικών συντήρησης βιβλιακού και χαρτώου υλικού για την αποκατάσταση τεκμηρίων από τις συλλογές του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη

Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη

Το εργαστήριο συντήρησης του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη ανοίγει τις πόρτες του στο κοινό και παρουσιάζει in situ τις κύριες επεμβάσεις συντήρησης που πραγματοποιούνται σε βιβλιακό και χαρτώο υλικό με στόχο την αποκατάστασή τους. Η επίδειξη των επεμβάσεων συντήρησης θα γίνει σε παλαιά και σπάνια τεκμήρια από τις συλλογές του Ιδρύματος και το κοινό θα έχει την ευκαιρία να δει αλλά και να συζητήσει με τους συντηρητές για τις διάφορες τεχνικές συντήρησης.

Τόπος: Ιστορική Βιβλιοθήκη Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη, 2ας Μεραρχίας 36 Πειραιάς

Ωρες: 12:00 – 13:00, 13:00 – 14:00, 14:00 – 15:00

Δήλωση συμμετοχής μέσω της φόρμας συμμετοχής από το site του Ιδρύματος, επιλέγοντας την ώρα προτίμησής σας. Θα δημιουργηθούν τρεις ομάδες των 10 ατόμων. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Παράλληλες αφιερωματικές δράσεις

Σάββατο 5 Οκτωβρίου

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Ημερίδα Αφιερωμένη στον Συντηρητή Αρχαιοτήτων Αντώνη Φουντουλάκη

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Το Σάββατο 5 Οκτωβρίου θα πραγματοποιηθεί ημερίδα προς τιμήν του συντηρητή αρχαιοτήτων Αντώνη Φουντουλάκη, με ομιλίες από διακεκριμένους επιστήμονες, στους τομείς της αρχαιολογίας και της συντήρησης αρχαιοτήτων.

Ο Αντώνης Φουντουλάκης, υπηρέτησε επί σειρά ετών στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, στο οποίο οργάνωσε ένα από τα πλέον σύγχρονα, για την εποχή του, εργαστήρια συντήρησης μετάλλινων αντικειμένων, εφαρμόζοντας πρωτοποριακές επιστημονικές μεθόδους, αφήνοντας ένα ανεξίτηλο αποτύπωμα μέχρι σήμερα.

Τόπος: Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου -Αίθουσα Εκδηλώσεων

Ώρες: 10:00 – 14:00

Παρασκευή 18 Οκτωβρίου

ΑΘΗΝΑ

«Από τη Διοσκούρων στην Πειραιώς: η εξέλιξη μιας ιδέας». Μια ημερίδα αφιερωμένη στη μνήμη του Νίκου Μίνου

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων σε συνεργασία με το ICOM - Ελληνικό Τμήμα

Ο Νίκος Μίνως υπήρξε μια ηγετική μορφή της συντήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προσφορά του στον τομέα είναι αδιαμφισβήτητη. Πολλά απ' όσα στις μέρες μας θεωρούμε δεδομένα για τον τομέα και το επάγγελμα του συντηρητή είναι αποτέλεσμα του οράματος και της δουλειάς του και σίγουρα έχει συμβάλει καταλυτικά στην κατάκτησή τους.

Η Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων (ΔΣΑΝΜ), όπου υπηρέτησε κατά το μεγαλύτερο μέρος του εργασιακού του βίου, οργανώνει ημερίδα στη μνήμη του, όπου θα παρουσιαστεί η εξέλιξη της Υπηρεσίας μέσα από το όραμα του Νίκου Μίνου, αλλά και τα έργα της ΔΣΑΝΜ στη νέα εποχή.

Τόπος: Αμφιθέατρο Υπουργείου Πολιτισμού, Μπουμπουλίνας 20-22

Ώρες: 9:30 – 16:00

**Πρόγραμμα Δράσεων / Αναρτήσεων
στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης
Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης 2024
14-20 Οκτωβρίου 2024**

Δευτέρα 14 Οκτωβρίου

Παρουσίαση ενός φορέα συντήρησης

Τα παρασκήνια της συντήρησης στο προσκήνιο

Αρχαιολογικό Μουσείου Θεσσαλονίκης

Ερευνητικό κέντρο συντήρησης και διαχείρισης έργων πολιτιστικής κληρονομιάς. Από το 2000 συντηρούμε το παρελθόν για να διασφαλίσουμε το μέλλον

Δημήτρης Τσίποτας - politistica.org

Τρίτη 15 Οκτωβρίου

Αφιέρωμα σε έναν συντηρητή: Αυτοί που διαμόρφωσαν τη συντήρηση στην Ελλάδα

Αφιέρωμα στον συντηρητή αρχαιοτήτων Αντώνη Φουντουλάκη

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου

Τετάρτη 16 Οκτωβρίου

Παρουσίαση καλών πρακτικών σε κινητά μνημεία και αντικείμενα πολιτιστικής κληρονομιάς

«Εξερχόμενα Εσωτερικού - Εξωτερικού» (1853-1858) Βιβλίο Αντιγράφων Αλληλογραφίας από τις συλλογές του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας. Αλλοιώσεις γραφής και ανάγνωση κειμένων.

Ιστορικό αρχείο της Εθνικής Τράπεζας

Συντήρηση του βιβλίου Omnia quae extant opera, praeter Geographiam..., του Κλαύδιου Πτολεμαίου από τη συλλογή Bibliotheca Graeca του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη

Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη

Καλές πρακτικές ψηφιακής τεκμηρίωσης, συντήρησης και ελεγχόμενης αποσυναρμολόγησης του κηρυγμένου ξύλινου παραδοσιακού περάματος «Ελένη Π.»

Δημήτρης Τσίποτας - politistica.org

Πέμπτη 17 Οκτωβρίου

Παρουσίαση καλών πρακτικών σε ιστάμενα μνημεία και διακοσμητικά στοιχεία

Η συντήρηση των τοιχογραφιών του ναού του Αγίου Γεωργίου στον οικισμό του Βατώντα στην Εύβοια

Εφορεία Αρχαιοτήτων Εύβοιας

Ο ρόλος της συντήρησης στα μνημεία: Η Ηετιώνεια Πύλη, Πειραιάς

Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων

Παρασκευή 18 Οκτωβρίου

Πολιτιστική κληρονομιά σε κίνδυνο: Προστασία από την κλιματική αλλαγή

Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε τέσσερις τροχούς

Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων

Σάββατο 19 Οκτωβρίου

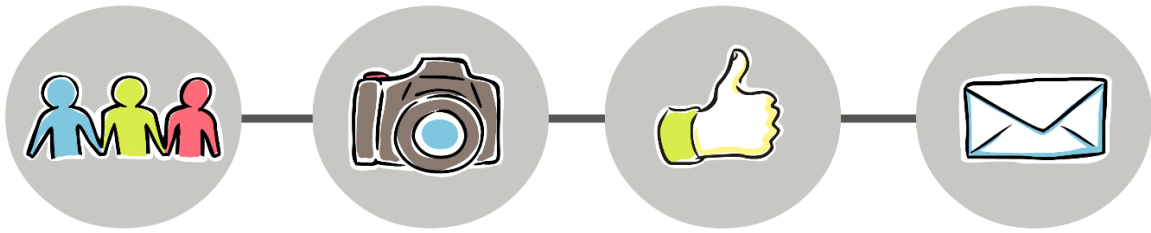
Διεπιστημονικότητα στη συντήρηση: Συνεργασίες, δικτύωση και αειφορία

3D Ψηφιοποίηση του Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων Νερομάνας Δήμου Αγρινίου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας & Λευκάδας

Κυριακή 20 Οκτωβρίου

Ευρωπαϊκή Ημέρα Συντήρησης

Ακολουθήστε τις εκδηλώσεις:

Ιστοσελίδα του ΣΣΑΕΤΤΕ: www.ssaette.gr , www.ssaette.gr/node/2850

Facebook του ΣΣΑΕΤΤΕ <https://fb.me/e/52Tohluu4>

Instagram του ΣΣΑΕΤΤΕ <https://www.instagram.com/ssaette/reels/>

Για τις εκδηλώσεις στην υπόλοιπη Ευρώπη ενημερωθείτε μέσω των επίσημων σημείων προβολής της E.C.C.O.:

Facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61565947773822>

Ιστοσελίδα: www.ecco-eu.org/

#ssaette

#dcamm

#icomgreece

#ΕυρωπαϊκήΗμέραΣυντήρησης

#EuropeanDayConservationRestorationGR

#EuropeanDaysConservationRestoration

#ECCOCommunity

#EuropeForCulture